

Nr 680.

Av herr Nilsson i Svalöv, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 241, angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 241, angående lönegradsplacering av vissa tjänster, m. m., behandlas bland annat lönegradsplaceringen för personal vid statens centrala frökontrollanstalt. För denna anstalt innebär förslaget i stort sett oförändrad lönegradsplacering för de högre tjänsterna. Detta måste anses i hög grad otillfredsställande, i första hand med tanke på rekryteringen, som redan nu bereder stora svårigheter. Arbetet vid anstalten är av så starkt specialiserad natur, att tjänsterna i regel icke kunna tjäna som meritering till högre tjänster vid andra institutioner eller verk. Den, som ger sig in på frökontrollbanan, blir helt hänvisad till de möjligheter till befordran, som föreligga inom centrala frökontrollanstalten eller de lokala anstalterna. Om assistenttjänsterna få kvarstå i nuvarande lönegrader och avdelningsföreståndartjänsterna, vilka få betraktas som slutposter, i 29 lönegraden, kommer frökontrollanstalten att ligga mycket illa till i konkurrensen om arbetskraften. Redan den nuvarande lönegradsplaceringen anses mycket litet lockande. Delvis genom stor naturlig avgång, delvis genom tillkomsten av en filial i Norrland kommer anstaltens behov av nyrekrytering av agronomiskt eller akademiskt utbildad personal att bli ovanligt stort inom de närmaste åren. Den föreslagna lönegradsplaceringen inger de allvarligaste farhågor beträffande anstaltens möjligheter att under dessa förhållanden kunna fullgöra sina betydelsefulla arbetsuppgifter.

Beträffande föreståndartjänsterna på avdelningarna, d. v. s. frö- och fältkontrollanttjänsterna, må framhållas, att dessa äro förknippade med ett mycket stort indirekt ekonomiskt och moraliskt ansvar, då de ha att signera det stora antalet analysattester, på vilka handeln med utsädesvaror baseras och på vilka domslut enligt frölagen grundas. Antalet undersökta fröpartier, för vilka analysattester utfärdas, uppgår per år enbart vid huvudanstalten till ca 55 000. Personalen uppgår på vissa avdelningar till omkring 50 personer. Siffrorna ge en bild av anstaltens stora omfattning. Av såväl frö- och fältkontrollanterna som assistenterna kräves dessutom förmåga till självständig vetenskaplig forskning inom utsädesområdet. Ätminstone för de förstnämnda torde framdeles i praktiken komma att krävas agronomie licenciatexamen eller högre universitetsexamen.

Det kan ej anses rimligt, att tjänstemännen vid frökontrollanstalten skola stå kvar i samma lönegrader som förut, då motsvarande befattningshavare

vid andra anstalter flyttas upp. Många tjänster, för vilka det icke erfordras lika hög kompetens som för frökontrollanstaltens, komma härigenom i jämnhöjd med eller högre än ifrågavarande tjänster vid frökontrollanstalten. I jämförelse med andra liknande jordbruksinstitutioner måste frökontrollanstaltens avdelningsföreståndare anses mycket missgynnade.

Då lönegradsplaceringarna tidigare behandlats, har det alltid framhållits, att frö- och fältkontrollanterna, d. v. s. avdelningsföreståndarna, äro och böra vara berättigade till samma lönegradsplacering som statsagronomerna, en princip, som även i fortsättningen borde vara gällande.

I 1948 års statsverksproposition (s. 102 sista stycket) anför dåvarande chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld, sålunda bl. a. följande rörande nu ifrågavarande befattningar: »Ehuru den i ärendet förebrogta utredningen såsom statskontoret och lönenämnden framhållit icke är fullständig, synes det mig emellertid uppenbart att dessa befattningar med hänsyn till ansvar och arbetsuppgifternas kvalificerade art väl kunna jämföras med statsagronombefattningarna, vilka nu äro placerade i 29 lönegraden. På grund härav anser jag mig böra tillstyrka, att förstnämnda befattningar från och med nästa budgetår uppflyttas till lönegrad Ca 29». Detta ledde till att frö- och fältkontrollanterna 1948 uppflyttades till samma lönegrad som statsagronomerna, d. v. s. lönegrad 29.

I det betänkande, som avgivits av 1950 års frökontrollutredning, uttalas bl. a. (s. 180 sista stycket) följande: »Utredningen har, såsom av det föregående anförda framgått, ej i något fall föreslagit några justeringar av rådande lönegradsplaceringar. Utredningen är emellertid väl medveten om att det i vissa fall torde kunna påstås, att befattningshavarna tillagts nya och kanske mera kvalificerade arbetsuppgifter.»

I ett annat sammanhang (s. 172 sista stycket) framhålles: »De högre tjänstemannabefattningarna synas däremot icke kunna bedömas efter samma normer. Hänsyn torde sålunda böra tagas till att forsknings- och tillsynsarbetet måste kunna bedrivas i erforderlig omfattning och på ett tillfredsställande sätt».

Med anledning av de förslag, som framlagts av 1950 års frökontrollutredning, anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Norup, i 1952 års statsverksproposition (IX s. 61 sista stycket) bl. a. följande: »Då det gäller att taga ställning till de framlagda förslagen, bör enligt min mening utgångspunkten vara, att effektiviteten i frökontrollverksamheten under inga förhållanden får minskas. Att frökontrollen skall bedrivas på ett ändamålsenligt sätt är uppenbarligen — med hänsyn till de ekonomiska värden som denna kontroll kan skapa och bevara — av utomordentligt stor vikt. Det synes ej böra komma i fråga att äventyra denna kontroll genom åtgärder, vilka visserligen kunna medföra någon begränsning av de direkta statsutgifterna för verksamheten men å andra sidan kunna medföra risk

för att jordbrukarnas möjligheter att erhålla ett fullgott utsäde minskas. Med denna utgångspunkt finner jag det angeläget, att statens centrala frökontrollanstalts ställning som det ledande och övervakande organet för frökontrollverksamheten ej skall rubbas».

Om den lönegradsplacering vid statens centrala frökontrollanstalt, som nu framlagts, genomföres, kommer detta att medföra en sänkning av den allmänna standarden vid anstalten, en utveckling, som man i samtliga ovannämnda uttalanden bestämt uttalat sig mot. Såväl med hänsyn härtill som till de övriga förhållanden, som ovan anförts, synes det vara fullt berättigat att frö- och fältkontrollanter uppflyttas till lönegrad 33 samt att övriga befattningshavare med agronomisk utbildning jämte anstaltens kamrer, som har juridisk examen, erhålla motsvarande uppflyttning. Skulle så ej ske, kunna allvarliga konsekvenser för anstaltens framtida verksamhet och utveckling befaras.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes, att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 241 måtte besluta,

att avdelningsföreståndarna vid statens centrala frökontrollanstalt, frö- och fältkontrollanterna, placeras i lönegrad 33 och att övriga befattningshavare med agronomisk utbildning jämte anstaltens kamrer erhålla motsvarande uppflyttning.

Stockholm den 12 november 1952.

Eric Nilsson
i Svalöv.
